

Op 3 maart 1945 vond in de wijk het Bezuidenhout een grote ramp plaats. In het licht van de bevrijding werd de wijk per vergissing door de Engelse luchtmacht gebombardeerd. Het plan was de V2-installatie in het Haagse Bos te treffen. Niet deze installaties maar een groot gedeelte van het Bezuidenhout werd vernietigd. Een groot deel van de wijk lag in puin, honderden mensen lieten bijgevolg het leven of werden gewond en tienduizenden raakten hun huis kwijt.

De Stichting 3 maart 45 zet zich in voor blijvende aandacht voor deze ramp en haar vele slachtoffers. Jaarlijks organiseert zij de herdenking van het bombardement op het Bezuidenhout. In deze nieuwsbrief kunt u een terugblik lezen van de herdenking van dit jaar en overige berichten.

Programma zondag 3 maart 2013

Herdenking bombardement Bezuidenhout Den Haag

10.00 uur:

Gemeenschappelijke dienst van de kerken in Bezuidenhout in de Christus Triumfatorkerk, hoek Laan van Nieuw Oost Indië en Juliana van Stolberglaan. Tijdens de viering zal het Cross of Nails worden overgedragen aan de voorganger van één van de Bezuidenhoutse kerken. De zang zal worden verzorgd door het Liduinakoor van de Driekoningeparochie.

12.00 uur:

Bloemenhulde bij het monument Juliana van Stolberg aan de Koningin Marialaan ter herdenking van de slachtoffers van het bombardement. Zoals gebruikelijk zijn hiervoor uitgenodigd de gemeentebesturen van Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar, de Gouverneur der Residentie, de ambassadeur van Groot-Brittannië, de Stichting '40-'45, en de wijkberaden van Bezuidenhout. Iedereen krijgt de gelegenheid om hulde te betonen.

12.45 uur:

Herdenkingsconcert in het Koninklijk Conservatorium aan de Juliana van Stolberglaan. Het concert zal ongeveer een uur duren. Het programma wordt de komende weken opgesteld. De entree is gratis. Na afloop van het concert is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten in de foyer van het Koninklijk Conservatorium onder genot van een kopje koffie en een broodje.

Overige berichten

Terugblik op het afgelopen jaar

In 2012 vond de 67-jarige herdenking plaats van het bombardement op Bezuidenhout. Evenals vorige jaren konden wij een groot aantal belangstellenden verwelkomen. De bloemenhulde bij het monument Juliana van Stolberg, die traditiegetrouw altijd in stilte wordt gehouden, trok vele honderden mensen. Er waren vertegenwoordigers van de gemeentebesturen van Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar, van de Britse ambassade, de Gouverneur der Residentie, de Stichting '40-'45 en plaatselijke organisaties. De Scoutinggroep Haagse Hout verleende, zoals gebruikelijk, haar medewerking. Daarna vertrok een stoet van gasten naar het Koninklijke Conservatorium voor een prachtig herdenkingsconcert met muziek op piano en cello. Na afloop bleven mensen nog lang met elkaar praten om elkaars herinneringen te vertellen over het bombardement en het leven in de Haagse wijk in die tijd. Ze werden daartoe aangesproken door een tentoonstelling van gedichten, fotoreportages en herdenkingsposters van kinderen uit groepen 7 en 8 van de basisscholen Nutsschool Bezuidenhout en Liduinaschool uit de wijk.

Toekomst van herdenken en vieren in Nederland

Het Nationaal Comité 4 en mei organiseerde het afgelopen jaar twee debatten over de toekomst van herdenkingen, waar wij als de Stichting ook aan deelnamen naast diverse lokale 4 mei-organisaties. Jaarlijks vinden er op vele plaatsen in Nederland herdenkingen plaats voor de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Dit is niet alleen op 4 mei, ook op een specifieke datum zoals wij dit houden rond 3 maart.

De organisatie is in handen van lokale organisaties in samenwerking met de gemeente. Hoewel de Tweede Wereldoorlog ver achter ons ligt, is de problematiek en ellende van oorlog (helaas) nog steeds actueel. De deelnemers deelden het belang dat het verhaal van de misstanden en slachtoffers moet worden doorverteld, vooral aan de jonge generatie.

Zandvliet College vertelt het 3 maart-verhaal door

De Stichting zet zich in het verhaal van het bombardement op het Bezuidenhout levendig te houden en is een samenwerkingsproject gestart met het Zandvliet College. De school voor voortgezet onderwijs aan de

Leerlingen van klas 3 VWO van het Zandvliet College

Bezuidenhoutseweg was tijdens de oorlog gevestigd in Huize Zandvliet, dat bij het bombardement niet getroffen werd. In de jaren zestig is het huis gesloopt voor een ruimer schoolgebouw dat inmiddels weer wordt vervangen voor een nieuw gebouw in 2015. Leerlingen van 3 VWO werken in de geschiedenisles aan eigen vertaling van wat het bombardement betekent voor de wijk, maar vooral ook voor de mensen die er toen woonden. Centraal staan de verhalen uit de

Verhalenbundel (te lezen op www.haagseherinneringen.nl). Het resultaat van het project is te zien tijdens de herdenking op 3 maart 2013 in de tentoonstellingen in de Christus Triumfatorkerk en Koninklijk Conservatorium.

Herdenkingsmonumenten bombardement

In Den Haag en omstreken zijn op verschillende begraafplaatsen herdenkingsmonumenten ter herinnering aan de slachtoffers van het bombardement op het Bezuidenhout op 3 maart 1945. Eerder hebben wij bericht over een nieuw monument op de Algemene Begraafplaats in Voorburg. In Den Haag staat op de Algemene Begraafplaats aan de Kerkhoflaan, in het rechter deel van de begraafplaats, een monument, waar in 1955 de herdenking van het bombardement werd gehouden. De begraafplaats werd in 1830 in gebruik genomen, nadat er in 1829 een koninklijk verbod was uitgevaardigd om nog mensen in kerken te begraven. De nieuwe begraafplaats lag toen nog ver buiten de stad aan de rand van de Scheveningse Bosjes; nu ligt het in de Archipelbuurt. Op de begraafplaats is ook een monument van het Militaire Erehof 's-Gravenhage voor de militaire slachtoffers bij de verdediging van Vesting Holland tijdens de meidagen in 1940.

Nieuwsbrief ook per email

De nieuwsbrief van de Stichting 3 Maart '45 is ook digitaal te ontvangen. Op deze wijze proberen wij de hoge portokosten voor de verzending van de papieren nieuwsbrief te beperken. Indien u deze nieuwsbrief voortaan per email wilt ontvangen, laat het ons weten via de website www.bezuidenhout.nl bij '3 maart 45' via de knop 'aanmelden nieuwsbrief'.

Donaties en schenkingen

De Stichting 3 maart '45 beoogt stil te staan bij de offers die zijn gebracht bij het terugwinnen van de onze vrijheid en respect te betuigen aan hen die betrokken waren bij het bombardement op het Bezuidenhout. De Stichting is voor activiteiten geheel afhankelijk van donaties en schenkingen. Draagt u het werk van de Stichting een warm hart toe, dan is uw financiële bijdrage van harte welkom. Uw donatie kan naar giro 6930916 t.n.v. Stichting 3 maart '45 te Den Haag. Mede dankzij uw gift en die van anderen, zoals het Wijkberaad Bezuidenhout, kunnen wij elk jaar de herdenking organiseren. De Stichting 3 maart '45 dankt u allen voor deze schenking.